

Undervedlegg

Forslag fra representant Rasmus Hansson:

1. *Stortinget ber regjeringen i forslaget til statsbudsjettet for 2017 sette av de midlene som trengs for å sikre raskest mulig fremdrift i arbeidet med å etablere en trygg løsning for sluttlagring av norsk atomavfall.*
2. *Stortinget ber regjeringen innen 1. januar 2017 etablere et statlig organ som har ansvar for håndtering av radioaktivt avfall.*
3. *Stortinget ber regjeringen vurdere om det er nødvendig å iverksette midlertidige krisetiltak for å hindre risiko for lekkasjer fra lagringen av atomavfall på Kjeller.*

Svar

Forslag 1

Nærings- og fiskeridepartementet mottok 15. april to kvalitetssikringsrapporter som anslår totalkostnadene ved opprydding etter den norske nukleære virksomheten til 14,5 mrd. kroner, for den anbefalte løsningen. Kostnadene vil påløpe over flere tiår.

Håndteringen av atomavfallet må skje på en trygg og forsvarlig måte. Et første ledd i prosessen er å avklare finansieringsansvaret, slik de to kvalitetssikringsrapportene anbefaler.

Regjeringen offentliggjorde derfor 5. juli at den anbefaler at staten skal være med å finansiere fremtidig nedbygging, lagring og opprydding av atomavfallet, samtidig som Institutt for energiteknikk fortsatt har sitt ansvar. Staten har her påtatt seg et medfinansieringsansvar på samfunnsmessig grunnlag. Jeg vil komme tilbake til saken i forbindelse med statsbudsjett for 2017.

Forslag 2

Kvalitetssikringsrapportene anbefaler at det etableres et eget organ for dekommisjonering og håndtering av avfall. Nærings- og fiskeridepartementet og andre berørte aktører er nå i en planleggingsfase med hensyn til hvordan det radioaktive avfallet og eventuell dekommisjonering skal håndteres. Hensiktsmessig organisering av det videre arbeidet - herunder spørsmålet om opprettelse av et organ som foreslått - blir utredet som ledd i denne planleggingen.

Forslag 3

Jeg viser til mitt svar på spørsmål nr. 1335 med sammenfallende problemstilling fra representant Torgeir Knag Fylkesnes av 27. juni, hvor både spørsmål og svar gjengis under. Det er ikke avdekket forhold på den tiden som har gått, som tilsier andre vurderinger nå:

Spørsmål nr. 1335

Femti år med norsk atomforskning har skapt 17 tonn med farlig avfall. Det internasjonale atomenergibyrådet oppdaget nylig vannlekkasjer i det gamle lageret. Flere tonn med farlig atomavfall ligger lagret i et skur på Kjeller. GSN i Tyskland selger beholdere som kan lagre det norske brenselet trygt. Greenpeace anslår en kostnad 600 mill. for å dekke norske behov. Til nå er bare småpenger bevilget. Hva vil regjeringen foreta seg i saken?

Svar

Norge har om lag 17 tonn med brukt reaktorbrensel. Brenselet er lagret på anleggene til Institutt for energiteknikk (IFE) i Halden og på Kjeller. IFE er ansvarlig for sikkerheten ved egne anlegg, inkludert dagens brenselagre. 12 tonn av det brukte brenselet må behandles før det kan endelig deponeres. Det såkalt historiske brenselet utgjør hoveddelen (ca. 10 tonn) av dette ikke-lagringsbestandige brukte brenselet.

Det er funnet fukt i fire lagringsbrønner for brensel fra den operative reaktoren på Kjeller. Funnene ble gjort som del av en uanmeldt inspeksjon fra Det internasjonale atomenergibyrådet i april, slik representanten peker på. IFE undersøker for tiden, blant annet etter pålegg fra Statens strålevern, dagens lagre og omliggende områder.

I statsbudsjettet for 2016 bevilget Stortinget 10 mill. kroner til undersøkelse av historisk brukt brensel på Kjeller. Foreløpig er det funnet fukt i og korrosjon tilknyttet flere av beholderne for dette brenselet. Sluttrapport for undersøkelsene som også vil omfatte historisk brukt brensel i Halden. Det er ikke endelig fastsatt når sluttrapport vil foreligge.

Tilstanden på det historiske brenselet og lagringsforholdene er avgjørende for hva slags midlertidig lagringsløsning man velger. Fuktfunnene er en klar indikasjon på at dagens lagringsforhold for brukt brensel ikke er optimale. Samtidig er det for tidlig å konkludere om lagrene fortsatt kan være egnet og hva som bør gjøres videre med brenselet, da IFEs undersøkelsene av disse ikke er avsluttet. Det er derfor for tidlig å velge ny mellomlagerløsning og lagringsmedium slik det antydes i spørsmålet.

Regjeringen vil på egnet måte komme tilbake til Stortinget med en nærmere omtale av lagringsforholdene når undersøkelsene er gjennomført.